

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar it-Tnejn 18 ta' Frar 2002

Numru 1

Avviz. numru 875/97mm

Korporazzjoni Enemalta

vs

Renato Sacco u b'digriet tat-13 ta' Ottubru, 1997 giet kjamata fil-kawza Elizabeth Sacco

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mill-korporazzjoni attrici fit-30 t'April 1997 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut sabiex jirrifondi lill-korporazzjoni attrici s-somma ta' disa mija u tmienja u tletin lira (Lm938) rapprezentanti somma indebitament imhallsa lill-konvenut.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tat-22 ta' Marzu, 1996 u bl-interessi legali b'effett mid-data tan-notifika ta' l-istess ittra ufficjali kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut fejn eccepixxa:

1. Illi, preliminarjament, il-gudizzju m'huwiex integru stante li l-konvenut huwa mizzewweg u l-azzjoni odjerna taffettwa l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejnu u bejn martu.
2. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, u preliminarjament ukoll, l-avviz ma turix b'mod car u sewwa r-raguni u l-oggett tat-talba.
3. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess, l-azzjoni attrici hija preskritta bl-eghluq ta' sentejn ghat-tenur tal-artikolu 1027 Kodici Civili (Kap 16).
4. Illi, minghajr pregudizzju ghall-premess u fil-meritu, t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi respinta bl-ispejjez stante li ma hu dovut ebda rifuzzjoni ta' xi somma kif indikat fl-avviz.
5. Salvi eccezzjonijiet ohra.

Bl-ispejjez.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Illi fit-tielet eccezzjoni tieghu l-konvenut qieghed jeccepixxi l-preskrizzjoni a tenur ta' l-Artikolu 1027 tal-Kap 16. Dan l-artikolu jippreskrivi terminu ta' sentejn ghall-azzjoni attrici.

Irrizulta illi l-ewwel darba illi l-korporazzjoni baghtet titlob xi rifuzzjoni ta' flus minghand il-konvenut kien b'ittra datata 23 t'Awissu 1994, fejn saret referenza ghal ftehim kollettiv partikolarment ghall-artikolu 25 paragrafu 10 ta' dan il-ftehim, ghalhekk jekk il-Qorti tiehu din id-data 23 t'Awissu 1994 bhala l-ewwel darba li l-korporazzjoni saret taf b'dan l-ammont li kien dovut lilha, l-perjodu preskrittiv jista jibda ghaddej minn dakinhar.

Irrizulta wkoll illi saret ittra ufficjali datata 22 ta' Marzu,1996, liema ittra giet notifikata lill-konvenut fis-27 ta' Marzu,1996. B'din l-ittra bhala att gudizzjarju, gie nterrot il-perjodu preskrittiv illi reggha beda mill-gdid, ghalhekk meta giet ipprezentata din il-kawza fit-30 t'April 1997, it-terminu kien ghadu ghaddej favur is-socjeta' attrici u ghalhekk din l-eccezzjoni tisthoqq illi tkun michuda.

Ghal dak li jirrigwarda l-meritu, irrizulta illi l-konvenut kien jahdem mal-korporazzjoni bhala *steam plant operator*. Fl-24 t'Awissu 1994 kien applika ghal sitt xhur *leave without pay*. Din it-talba giet milqugha, pero' gie mitlub li jirritorna lura ghax-xoghol fl-24 ta' Frar 1995, jekk ma jirritornax gie meqjus illi huwa rrezenja. Gara illi l-konvenut ma dahalx ghax-xoghol fid-data indikata u ghalhekk il-korporazzjoni kkunsidratu bhala illi

rrezenja. Irrizulta pero' illi qabel dan iz-zmien, il-konvenut ha kien ha perjodu ta' *sick leave*, mill-25 ta' April 1994 sal-11 t'Awissu 1994. Minn dan il-perjodu l-konvenut ma baghatx ic-certifikati medici approvati mill-korporazzjoni hlief ghal tlettax-il gurnata. Kien ghalhekk illi l-korporazzjoni kitbet minn ta' l-inqas darbtejn lill-konvenut fejn avzatu bin-nuqqasijiet tieghu u wkoll talbitu biex jirrifondi xi flus illi huwa kien ircieva bhala paga meta ma kienx intitolat ghalihom.

Angelo Farrugia assistent kap tad-dipartiment tar-rizorsi umani fil-korporazzjoni xehed illi t-tobba approvati fil-Korporazzjoni Enemalta kienu l-MediCall Group u dawna baghtu hames certifikati biex jiggustifikaw l-assenza tal-konvenut. Barra minn hekk, il-konvenut baghat hames certifikati ohra tas-servizzi socjali liema certifikati ma kienux approvati mill-korporazzjoni.

Minkejja illi s-socjeta' attrici qieghdha titlob is-somma ta' disa mija tmienja u tletin lira (Lm938.00) wara ezercizzju li sar minn Walter Gregory fil-mori ta' din il-kawza, nstabu xi certifikati ohra li kienu approvati mill-korporazzjoni, din ta' l-ahhar irrevodiet l-ammont dovut u waslet ghal konkluzzjoni illi l-konvenut ghandu jhallas l-ammont ta' seba mija erbgha u tmenin lira u sebgha u sebghin centezmu (Lm784.77c) [fol 42].

Fix-xhieda tieghu l-konvenut spjega x-xoghol li kellu mal-korporazzjoni kif ukoll il-granet illi ha *sick leave*. Fost affarijiet ohra jghid "*jiena naqbel illi hemm granet mhux koperti b'certifikat, la mit-tabib tieghi u lanqas mit-tabib tal-korporazzjoni*". Fil-fatt irrizulta li mhux granet hemm, imma l-

istess konvenut kien ammetta li hemm mill-inqas gimghatejn. Il-korporazzjoni esebiet prospett fejn iggustifikat it-talba taghha liema prospett huwa wiehed dettaljat u bhala cifra ma giex kontestat mill-konvenut, bhalma lanqas ma gie kontestat il-fatt li huwa baghat certifikati ta' tobbha li ma kienux rikonoxxuti mill-korporazzjoni attrici.

Ikkunsidrat:

Illi l-punt krucjali f'din il-kawza huwa l-interpretazzjoni illi ghandha tinghata lill-paragrafu 25 [10] tal-ftehim kollettiv, li kopja tieghu hemm esebit a fol 40 tal-process. Dan il-ftehim jorbot kemm lill-korporazzjoni u kemm lill-impjegati taghha u hemm il-modalita ta' kif ghandha tittiehed is-*sick leave* u x'certifikati ghandhom jintbaghtu f'dan ir-rigward. Is-sub artikolu 10 jghid testwalment "*absence due to illness must be covered by a medical certificate issued by the doctor/s detailed by the corporation. If this procedure is not followed, the employee will be considered to absent himself without authorization and besides the deduction of the relative pay, the employee will also be liable to disciplinary action*". Ma hemmx dubbju quindi illi t-tobba li jridu jintbaghtu sabiex jikkontrollaw l-impjegati jridu jkunu approvati mill-korporazzjoni. Skond Angelo Farrugia dawn it-tobba huma tal-group maghruf *MediCall*. Dan l-ahhar group ma giex konsultat mill-konvenut fid-diversi drabi illi ha *sick leave* u minflok baghat certifikati tas-servizzi socjali. Dawn l-ahhar certifikati skond il-paragrafu msemmi mhumie x rikonoxxuti mill-korporazzjoni u quindi l-konvenut gie meqjus illi huwa assenta ruhu minghajr awtorizzazzjoni.

Is-sanzjoni ghal dan in-nuqqas huwa wkoll car u dana jirrifletti t-tnaqqis mis-salarju, kif ukoll passi dixxiplinari. Il-korporazzjoni attrici hadet dawn il-passi fil-konfront tal-konvenut billi qieset ir-rizenja tieghu u talbet it-tnaqqis tas-salarju ghal dak iz-zmien illi l-konvenut kien ha *sick leave* mhux kopert bic-certifikati approvati mill-korporazzjoni.

Fil-mori ta' din il-kawza gie spjegat il-modalita ta' kif dawn it-tobba jigu kuntattjati halli jmorru jinvistaw l-impjegati. Verament din il-modalita' ma tantx hija relevanti ghal din il-kawza. Jibqa' l-fatt illi kull *sick leave* ghandu jkun kopert b'certifikat mediku mahrug mit-tobba approvati mill-korporazzjoni. Kif dawn it-tobba jaslu biex johorgu dawn ic-certifikat mhuwiex komputu ta' din il-Qorti, l-importanti huwa illi l-impjegat jipprova illi huwa kopert b'tali certifikat. F'dan il-kaz, il-konvenut ma wasalx biex jaghmel hekk fil-kazi kollha illi huwa kien ha *sick leave* u ghalhekk ghandu jbaghti l-konsegwenzi kif indikati fl-istess artikolu tal-ftehim kollettiv. Dan l-artikolu ma jaghti lok ghall-ebda nterpretazzjoni, l-kliem huwa car u ma jistax ikun hemm diskussjoni dwaru. Dan hu konformi mat-tagħlim tad-dritt Ruman illi "expressum facit cessare tacitum".

Ghal dak li huwa ammont reklamati il-Qorti taghmel referenza ghal prospett a fol 42 liema ammont ma giex kontestat. Dan l-ammont ghalhekk jisthoqq li jkun konfermat u ghandu jigi mhallas mill-konvenut.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi, illi tilqa' t-talba tal-korporazzjoni attrici u tikkundanna lill-konvenuti li jirrifondu lill-korporazzjoni attrici s-somma ta' seba mija u erbgħa u tmenin lira u sebgħa u sebgħin centezmu (Lm784.77c) rapprezentanti somma indebitament imħallsa lilhom.

Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' dan l-avviz kontra l-konvenuti.

Anthony Zammit

Dep Reg